

بررسی تعامل معماری پایدار و معماری بومی ایران از منظر شاخص های همسان

محمد مهدی حلیمی^{1*}، شیما نوید مقدم²

1- دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه غیرانتفاعی علم و فرهنگ-تهران، mohammadmehdi.halimi@gmail.com
2- دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه غیرانتفاعی شمال-آمل، shnamo@gmail.com

چکیده

در گذشته معماران با استفاده از شرایط اقلیمی و امکانات بومی، باعث پدید آمدن معماری در غالب سنتی شدند. با بررسی دقیق و موشکافانه معماری بومی ایران به اصول و قواعدی خواهیم رسید که خوشبختانه کاملاً هم راستا و همسو با قواعد توسعه پایدار میباشد. از سوی دیگر در عصر حاضر، جامعه ی جهانی بنا به دلایل مختلفی از جمله کمبود منابع انرژی، آلودگی هوا، افزایش روز افزون جمعیت جهت ایجاد توازن زیست محیطی، در حال اجرا کردن قواعد توسعه ی پایدار می باشد. یکی از مهمترین عوامل جهت رسیدن به توسعه پایدار، استفاده از معماری پایدار محلی میباشد. اهمیت این تحقیق در جهت تطبیق معماری سنتی ایران با معماری پایدار میباشد، که با بررسی این عوامل و شناسایی آن ها گامی در جهت اجرایی کردن اصول توسعه پایدار برمیداریم. بدون شک می توان گفت که مهمترین هدف از نگارش این مقاله نیز یافتن وجه اشتراکات این دو مقوله بوده است. نکته قابل تامل اینجاست که گذشتگان ما، قرن ها پیش با نگاهی دقیق به بوم، منطقه و شرایط موجود آن، بهترین و پاک ترین راهکارها را جهت تعامل با طبیعت ارائه کرده و محیطی مناسب جهت پرداختن به جنبه های مختلف زندگی خصوصی و اجتماعی، پایدار و پویا در حوزه های ذکر شده برای خود فراهم آورده اند. یقیناً بررسی این راهکارهای سنتی میتواند به عنوان چراغ راهی برای تحقق معیار های پایداری، در معماری و شهرسازی امروز، مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: معماری سنتی، معماری پایدار، بهینه سازی مصرف انرژی، توسعه پایدار

1- مقدمه

معماری سنتی ایران دارای پشتوانه قوی و پربار از جنبه های گوناگون پایداری، هنر و فرهنگ ایرانی است و خود سهم و ارزشی ویژه ای را از این هنر و فرهنگ نمایش می دهد. بررسی این ویژگی ها می تواند در خدمت برنامه ریزی، طراحی و مردمی نمودن محیط زندگی امروز قرار گیرد. بدون شک پیشرفت تکنولوژی ضرورتی است که از آن نمیتوان چشم پوشید، ولی این عامل نباید ارزش های ما را خصوصاً در زمینه پایداری محیط زیست دستخوش مخاطره نماید. [1] افزایش سالانه ۹۱ میلیون نفر بر جمعیت زمین عامل تسریع تباهی روز افزون محیط زیست و فزونی مشکلات زیست محیطی است. در واقع برای تامین نیازهای روز افزون این جمعیت ساخت و سازها گسترش می یابد. افزایش ساخت و سازها نیاز به فناوریهایی دارد و این فن آوری ها عامل اساسی افزایش مصرف سوخت های فسیلی آلوده کننده محیط زیست و سایر منابع طبیعی است. [2] موارد ذکر شده به همراه کمبود و رو به اتمام بودن منابع انرژی تجدید ناپذیر تلاش های زیادی را برای توسعه پایدار برانگیخته است.